

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Człowiek - najlepsza inwestycja

Czy istnieją zawody „męskie” i „kobiece” i czy kobieta może być szefem?

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet
w poszczególnych podregionach województwa mazowieckiego

Listopad 2010

Barbara Badora

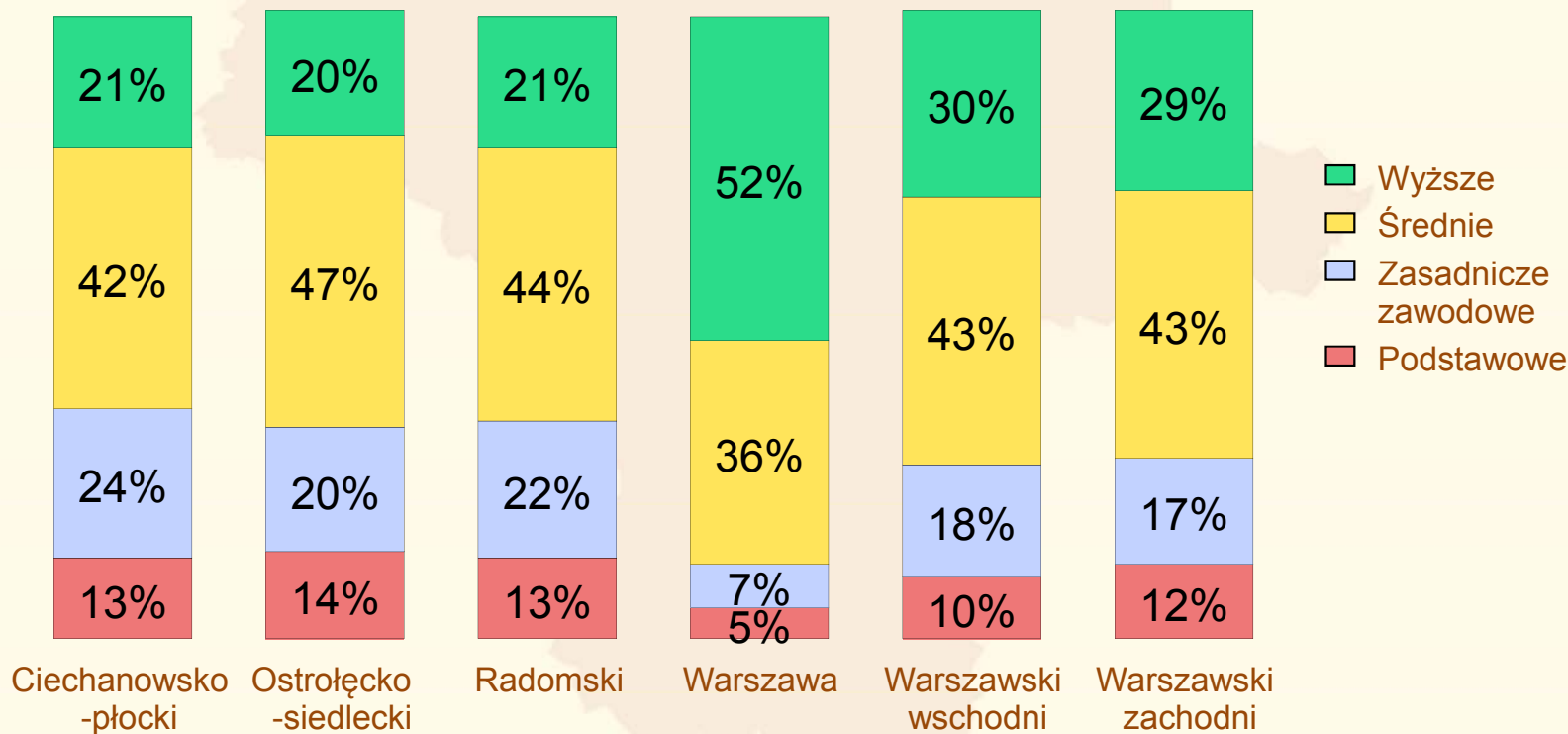

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Osiągnięty poziom wykształcenia (1/3)

Zróżnicowanie poziomu wykształcenia kobiet w podregionach

Człowiek - najlepsza inwestycja

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Osiągnięty poziom wykształcenia (2/3)

Jakie ma Pani wykształcenie?

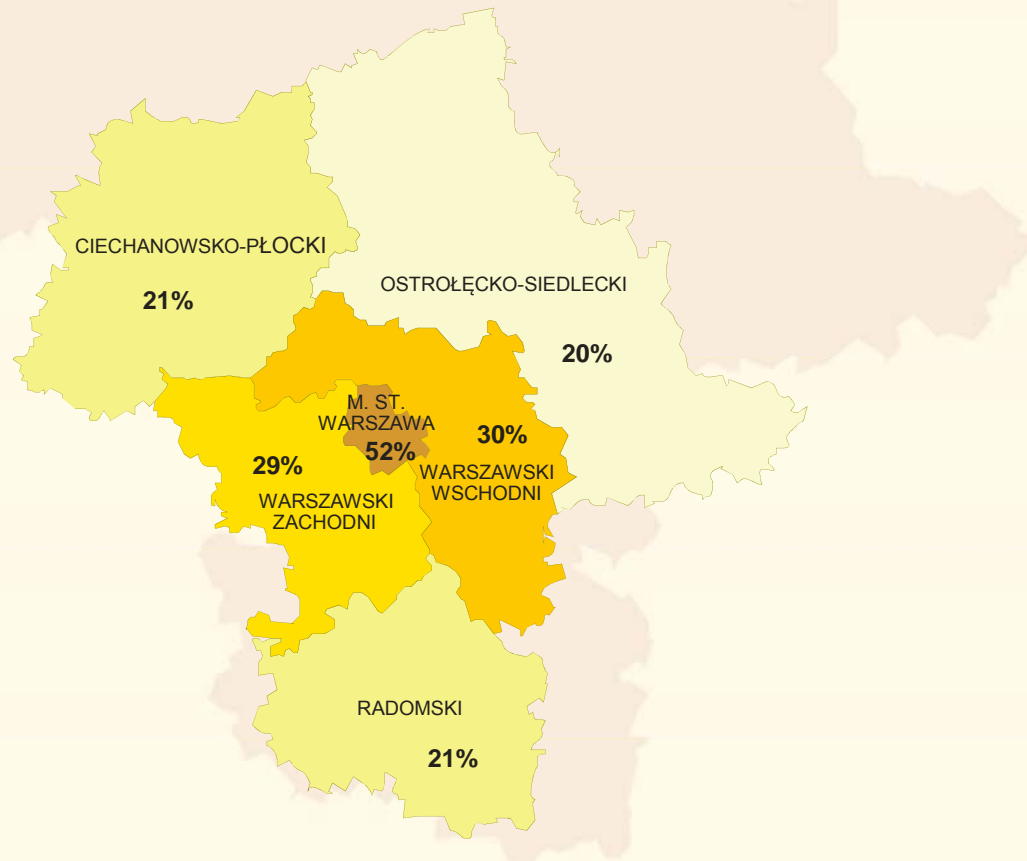
	Podregion:					
	Ciechanowsko -płocki	Ostrołęcko -siedlecki	Radomski	Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
	W procentach					
Nieukończone podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego	0	0	0	0	1	0
Podstawowe	10	9	9	2	6	7
Gimnazjalne	4	5	4	3	3	5
Zasadnicze zawodowe (także SPR)	24	20	22	7	18	17
Średnie ogólnokształcące bez matury	6	2	3	1	5	3
Średnie ogólnokształcące z maturą	14	16	14	14	13	13
Średnie zawodowe bez matury	6	5	3	2	5	6
Średnie zawodowe z maturą	11	17	19	12	14	16
Pomaturalne lub policealne	4	7	4	7	5	5
Wyższe z tytułem inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty	5	6	6	9	9	10
Wyższe z tytułem magistra, lekarza lub równorzędnym	16	14	15	40	20	19
Wyższe ze stopniem naukowym doktora lub wyższym	0	0	0	2	0	0
Ogółem	100	100	100	100	100	100

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Osiągnięty poziom wykształcenia (3/3)

Odsetki kobiet w wieku 18-59 lat deklarujących posiadanie wyższego wykształcenia w podregionach województwa mazowieckiego

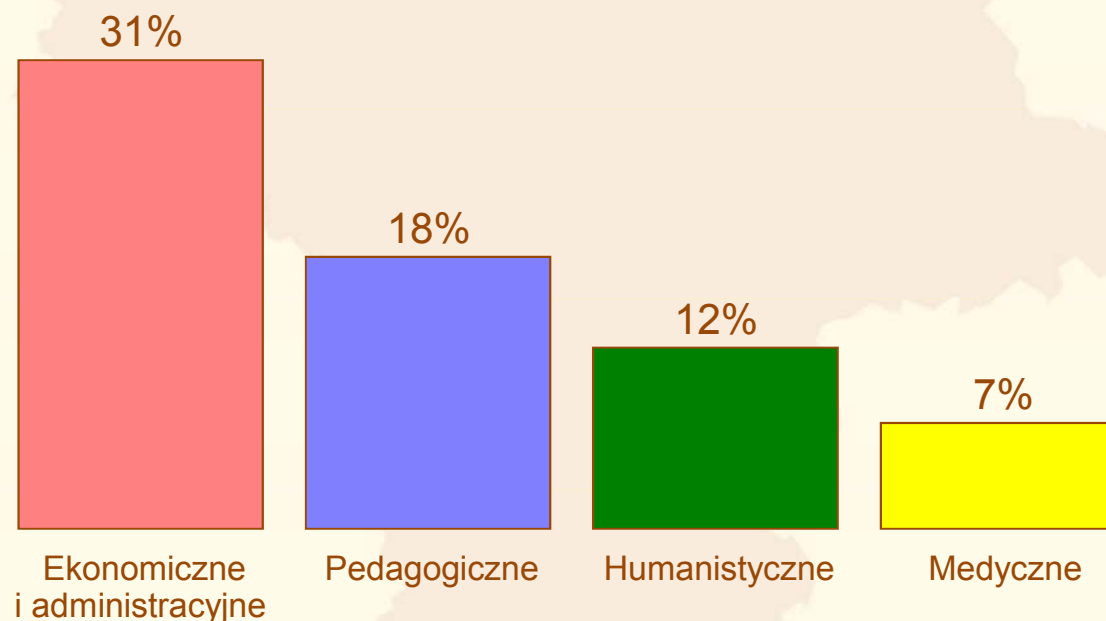
Człowiek - najlepsza inwestycja

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Kierunki ukończonych studiów wyższych (1/2)

Kierunki studiów ukończone przez mieszkanki województwa mazowieckiego
w wieku 18-59 lat:

Człowiek - najlepsza inwestycja

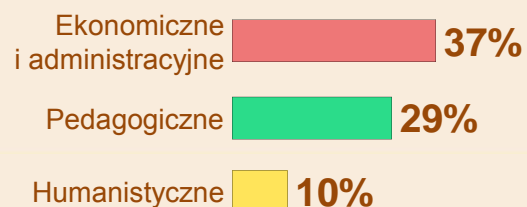
Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Kierunki ukończonych studiów wyższych (2/2)

Podregion ciechanowsko-płocki (N=104)

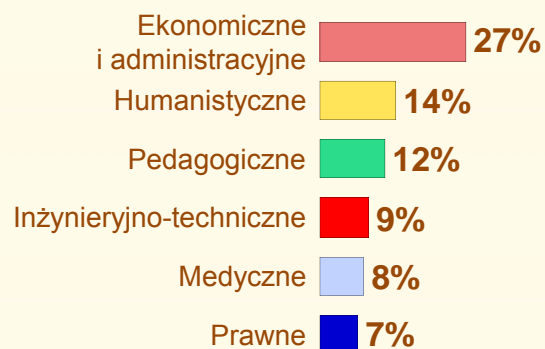
Podregion ostrołęcko-siedlecki (N=99)

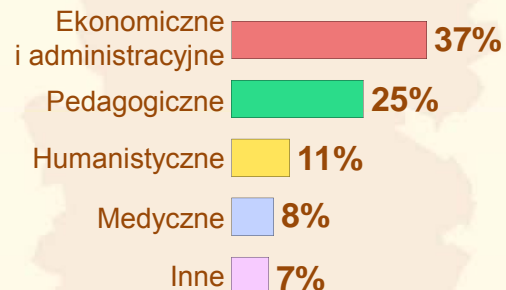
Podregion radomski (N=105)

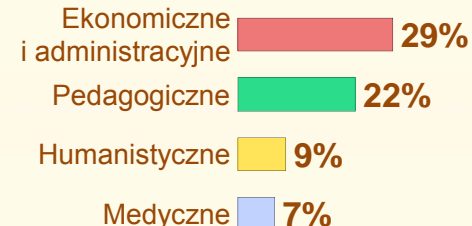
Podregion Warszawa (N=259)

Podregion warszawski wschodni (N=148)

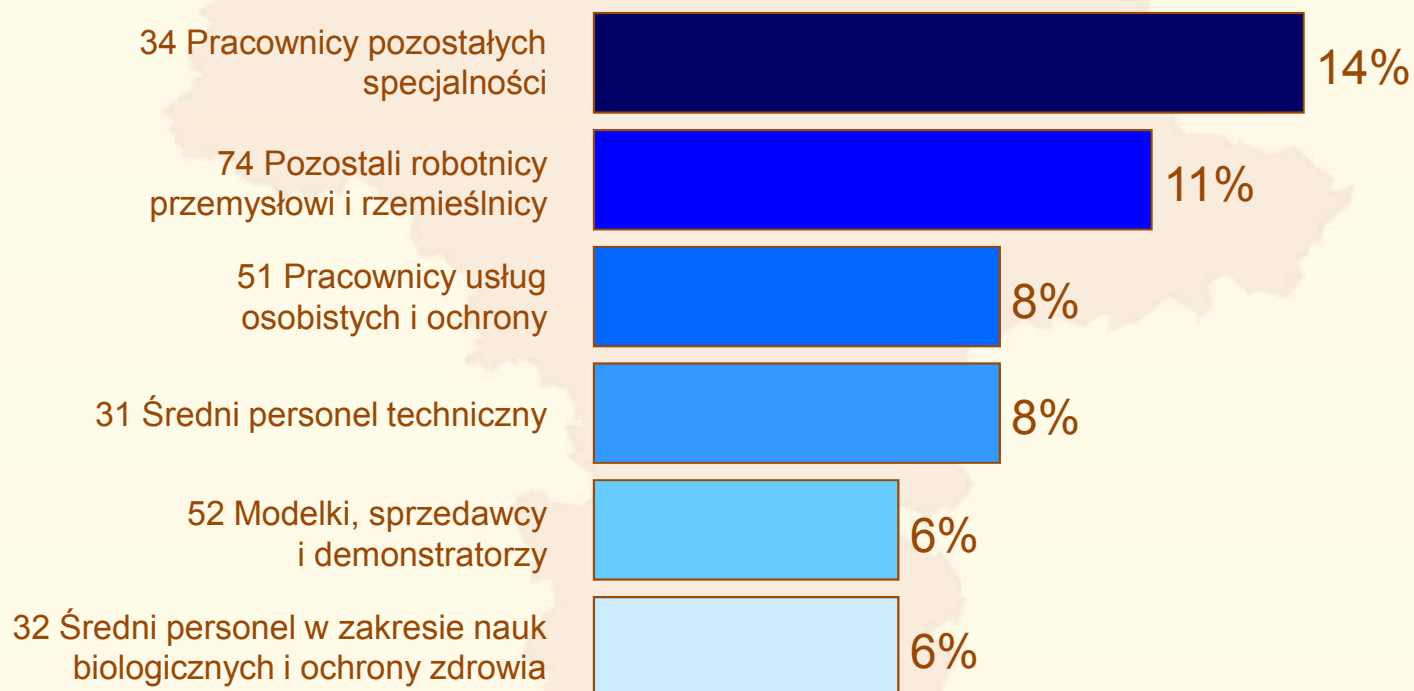
Podregion warszawski zachodni (N=144)

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Zawody wyuczone kobiet bez wyższego wykształcenia (1/2)

Najliczniej reprezentowane zawody wyuczone kobiet bez wyższego wykształcenia w województwie mazowieckim (wg grup dużych KZS):

Człowiek - najlepsza inwestycja

Zjawisko segregacji zawodowej kobiet na etapie zdobywania kwalifikacji zawodowych

Zawody wyuczone kobiet bez wyższego wykształcenia (2/2)

Człowiek - najlepsza inwestycja

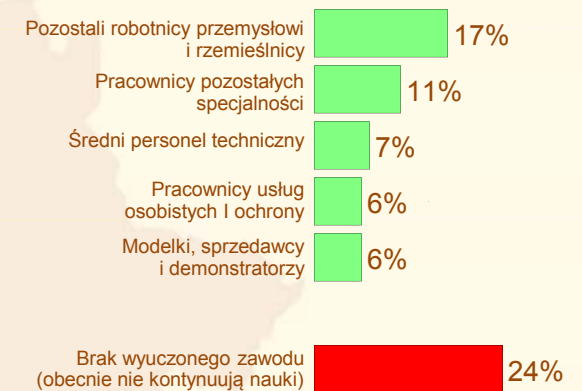
Podregion ciechanowsko-płocki (N=396)

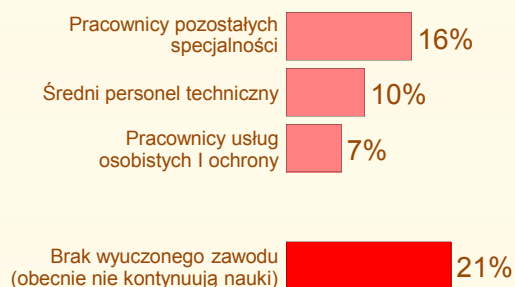
Podregion ostrołęcko-siedlecki (N=401)

Podregion radomski (N=395)

Podregion Warszawa (N=241)

Podregion warszawski wschodni (N=352)

Podregion warszawski zachodni (N=356)

Segregacja horyzontalna w podregionach województwa mazowieckiego

Zawody, w których zatrudniane są kobiety (1/3)

Zawody wykonywane przez kobiety w województwie mazowieckim
(wg grup głównych KZS)

Uwzględniono grupy reprezentowane przez co najmniej 6% respondentek

Segregacja horyzontalna w podregionach województwa mazowieckiego

Zawody, w których zatrudniane są kobiety (2/3)

Człowiek - najlepsza inwestycja

Podregion ciechanowsko-płocki (N=430)

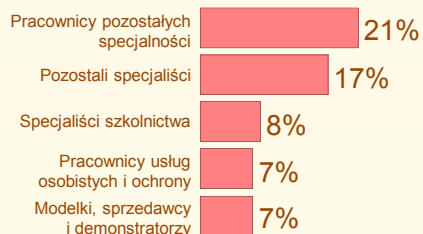
Podregion ostrołęcko-siedlecki (N=434)

Podregion radomski (N=411)

Podregion Warszawa (N=478)

Podregion warszawski wschodni (N=449)

Podregion warszawski zachodni (N=451)

Segregacja horyzontalna w podregionach województwa mazowieckiego

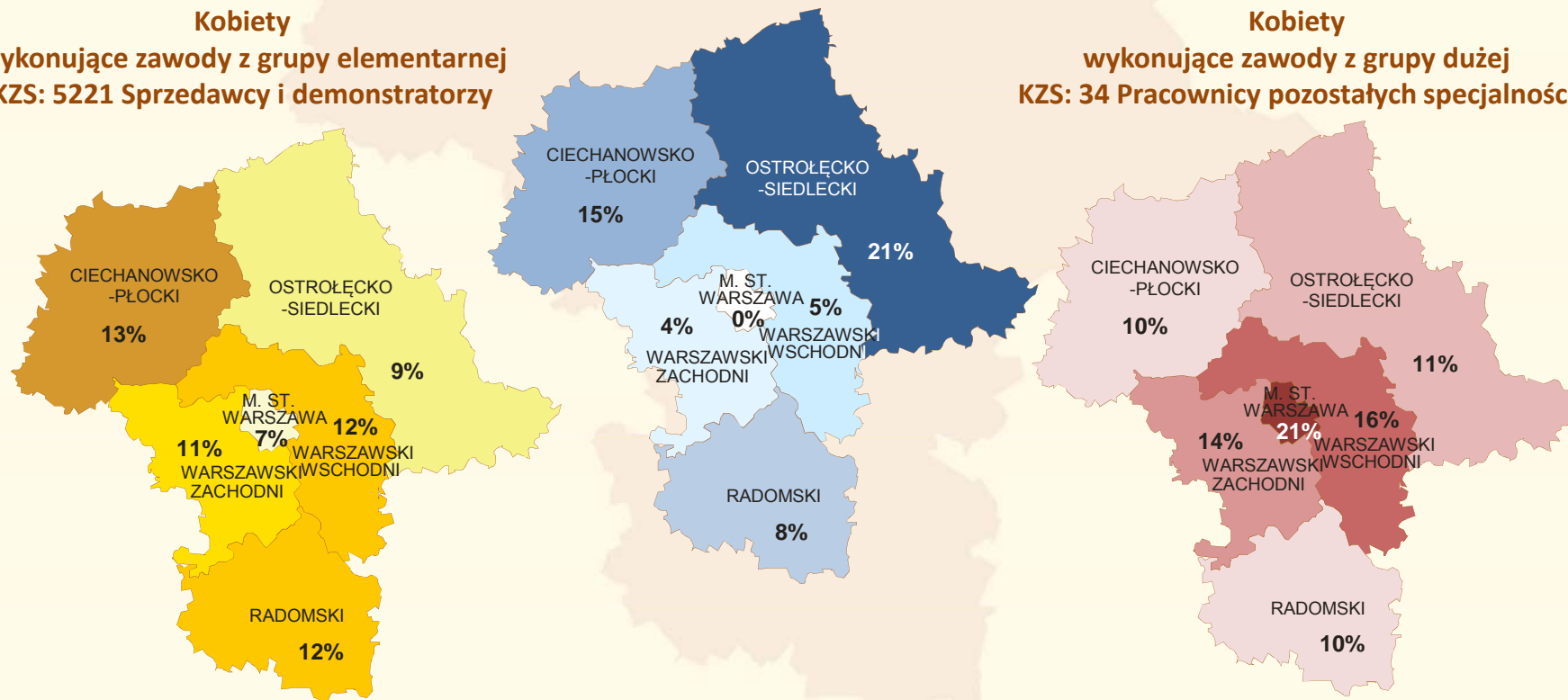
Zawody, w których zatrudniane są kobiety (3/3)

Człowiek - najlepsza inwestycja

Kobiety
wykonujące zawody z grupy dużej
KZS: 61 Rolnicy

Kobiety
wykonujące zawody z grupy elementarnej
KZS: 5221 Sprzedawcy i demonstratorzy

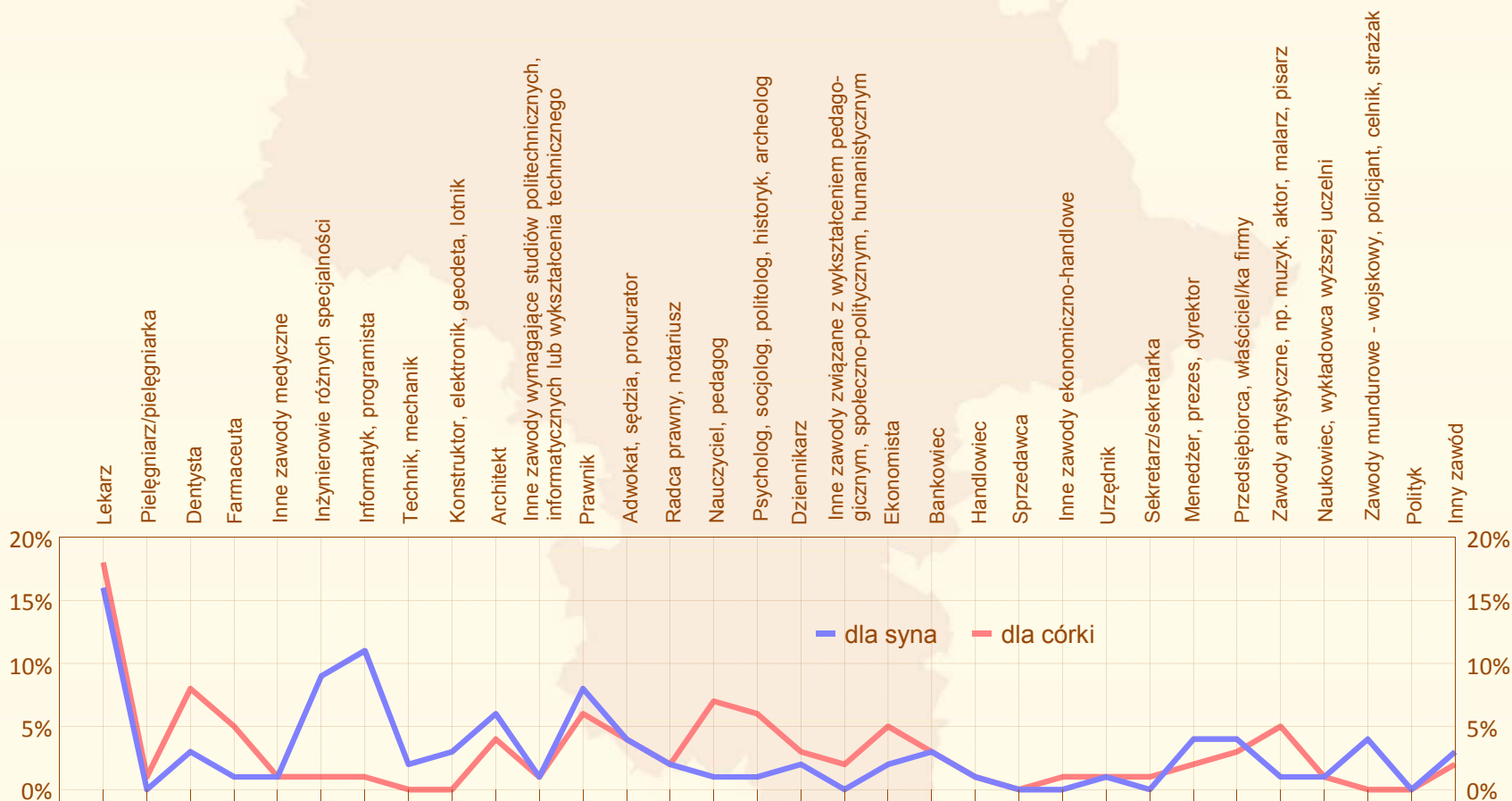
Kobiety
wykonujące zawody z grupy dużej
KZS: 34 Pracownicy pozostałych specjalności

Segregacja horyzontalna w podregionach województwa mazowieckiego

Preferowany zawód dla dziecka w zależności od jego płci

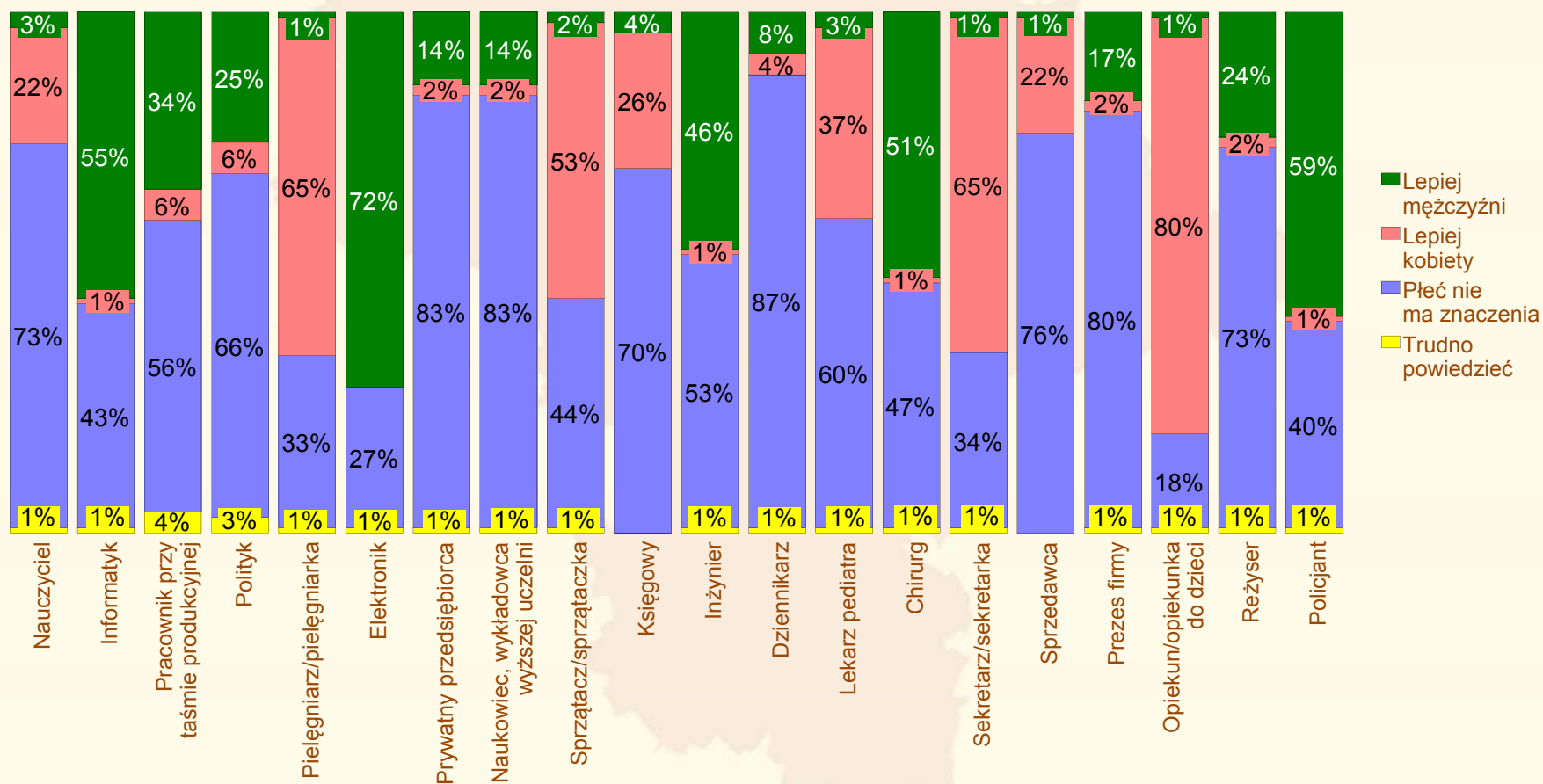
Człowiek - najlepsza inwestycja

Segregacja horyzontalna w podregionach województwa mazowieckiego

Zawody „męskie” i „kobiece”

Człowiek - najlepsza inwestycja

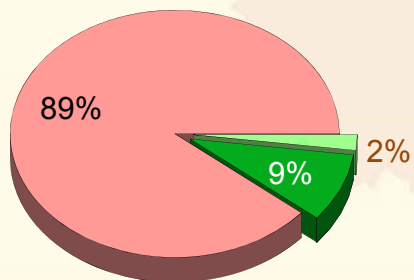

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

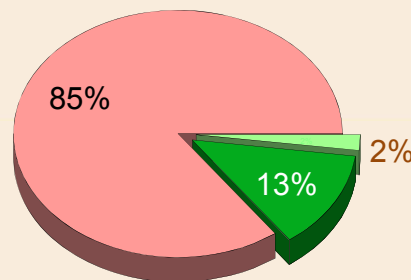
Kobiety na stanowiskach kierowniczych

Czy do obowiązków związanych z Pani pracą należy / należało nadzorowanie innych pracowników lub zlecenie innym pracownikom prac do wykonania?

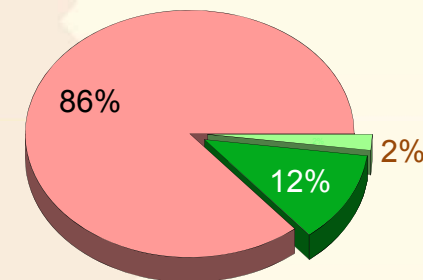
Podregion ciechanowsko-płocki (N=430)

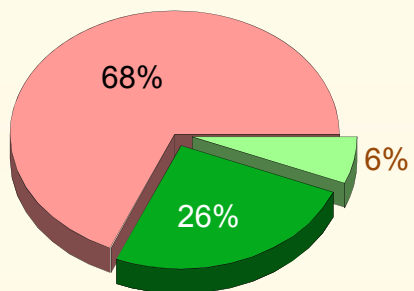
Podregion ostrołęcko-siedlecki (N=434)

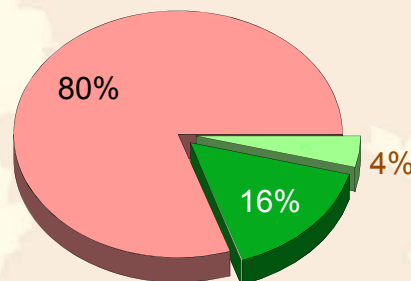
Podregion radomski (N=411)

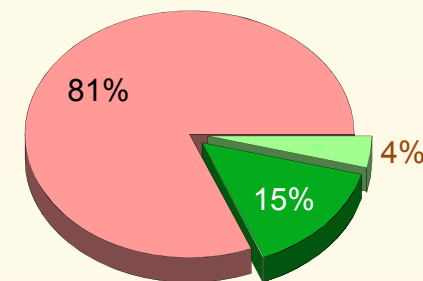
Podregion Warszawa (N=478)

Podregion warszawski wschodni (N=449)

Podregion warszawski zachodni (N=451)

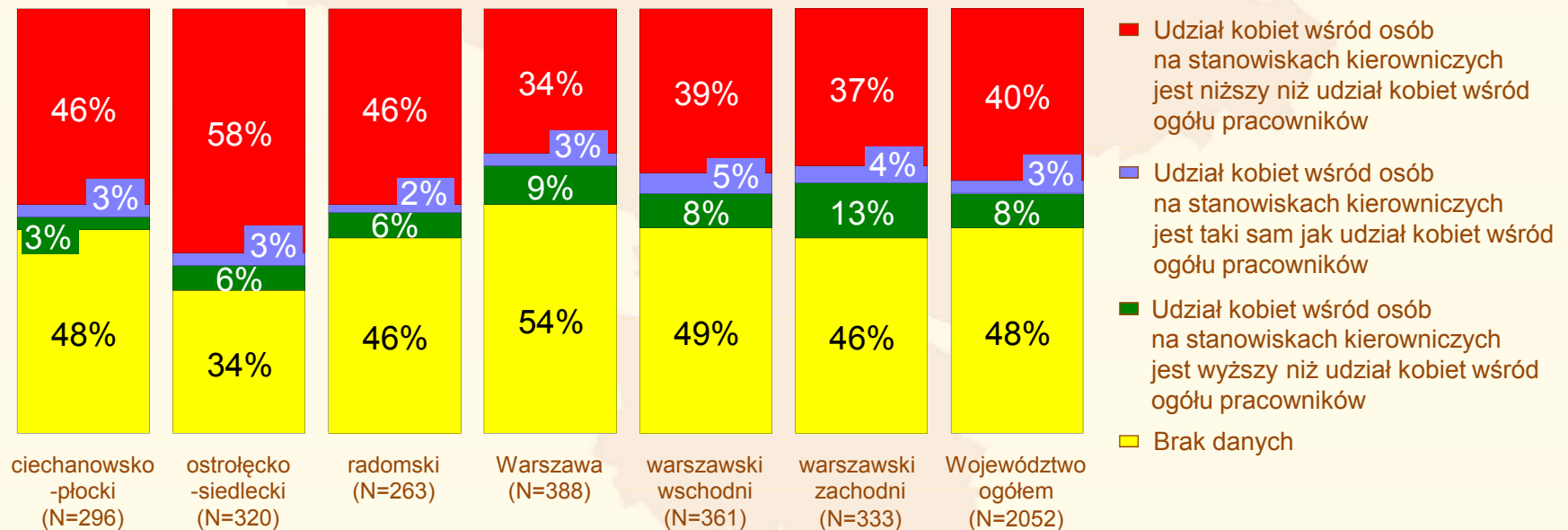
■ Nie
■ Tak a podlegające jej osoby nie miały swoich podwładnych
■ Tak i podlegała jej przynajmniej jedna osoba mająca swoich podwładnych

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Udział kobiet na stanowiskach kierowniczych w stosunku do udziału kobiet wśród ogółu pracowników

Deklarowany przez kobiety pracujące zawodowo udział kobiet na stanowiskach kierowniczych w stosunku do udziału kobiet wśród ogółu pracowników w ich zakładzie pracy

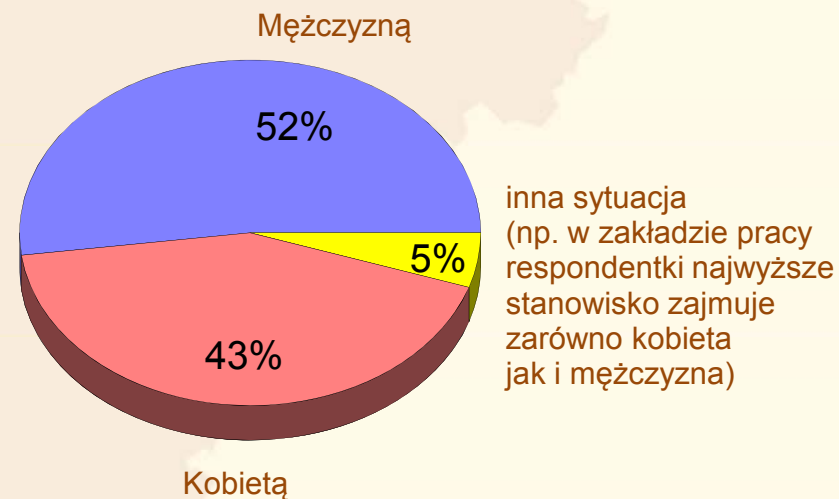
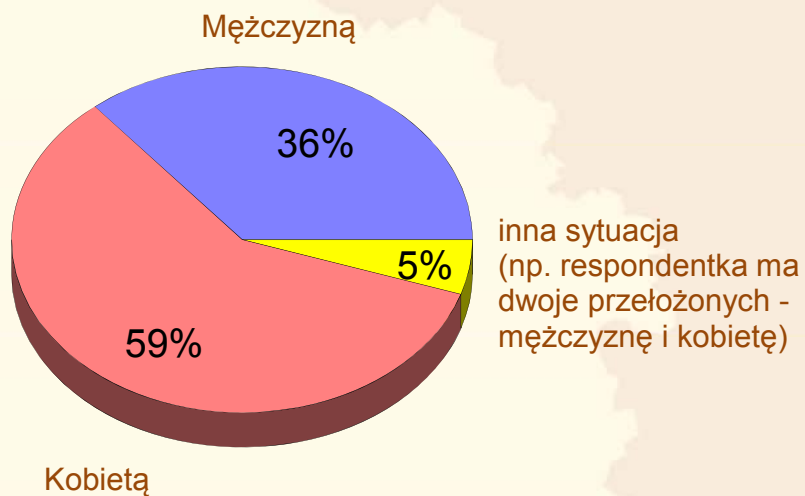
Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Jakiej płci są przełożeni pracujących kobiet

Człowiek - najlepsza inwestycja

Czy osoba zajmująca najwyższe stanowisko w Pani zakładzie pracy np. dyrektor, prezes jest:

Czy Pani bezpośredni przełożony jest:

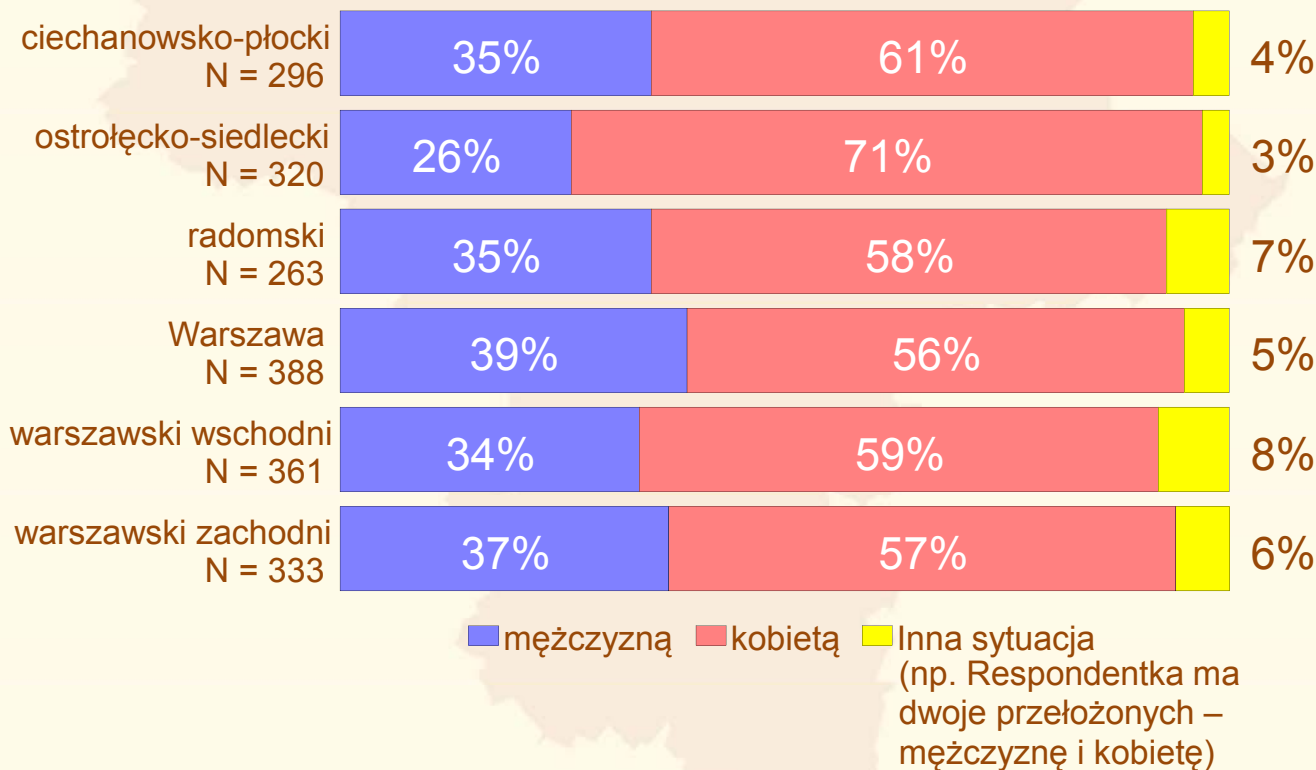

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Płeć bezpośredniego przełożonego kobiet w podregionach województwa mazowieckiego

Czy Pani bezpośredni przełożony jest:

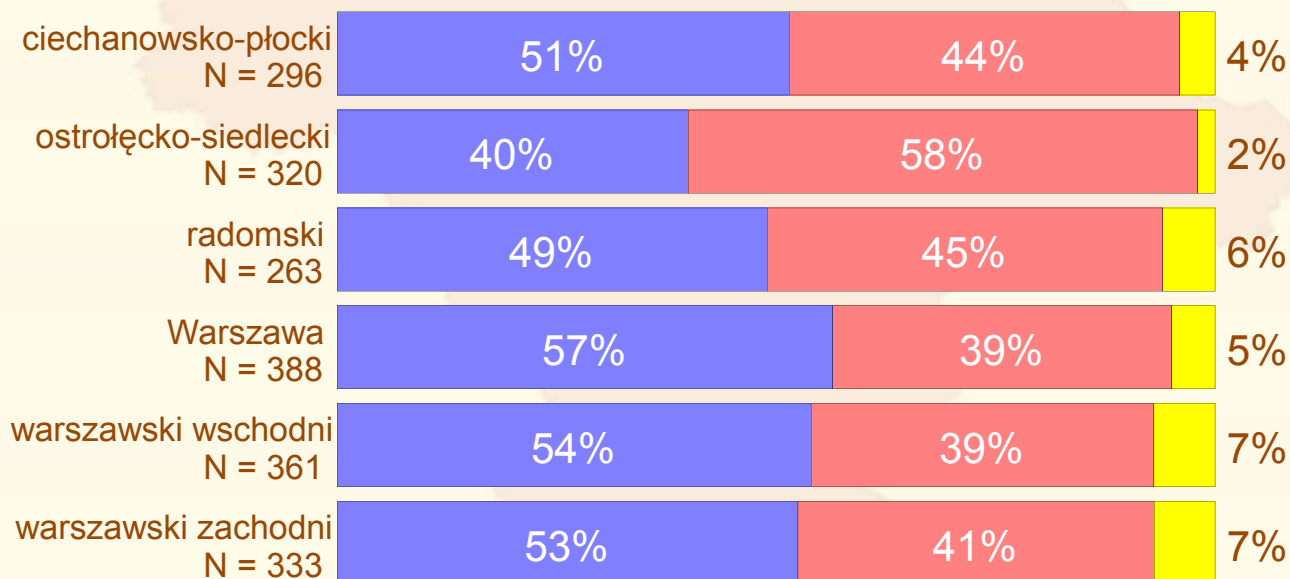
Człowiek - najlepsza inwestycja

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Płeć osoby zajmującej najwyższe stanowisko w zakładach pracy zatrudniających kobiety w podregionach województwa mazowieckiego

Czy osoba zajmująca najwyższe stanowisko w Pani zakładzie pracy, np. dyrektor, prezes, jest:

■ mężczyzną ■ kobietą ■ Inna sytuacja
(np. Respondentka ma dwoje przełożonych - mężczyznę i kobietę)

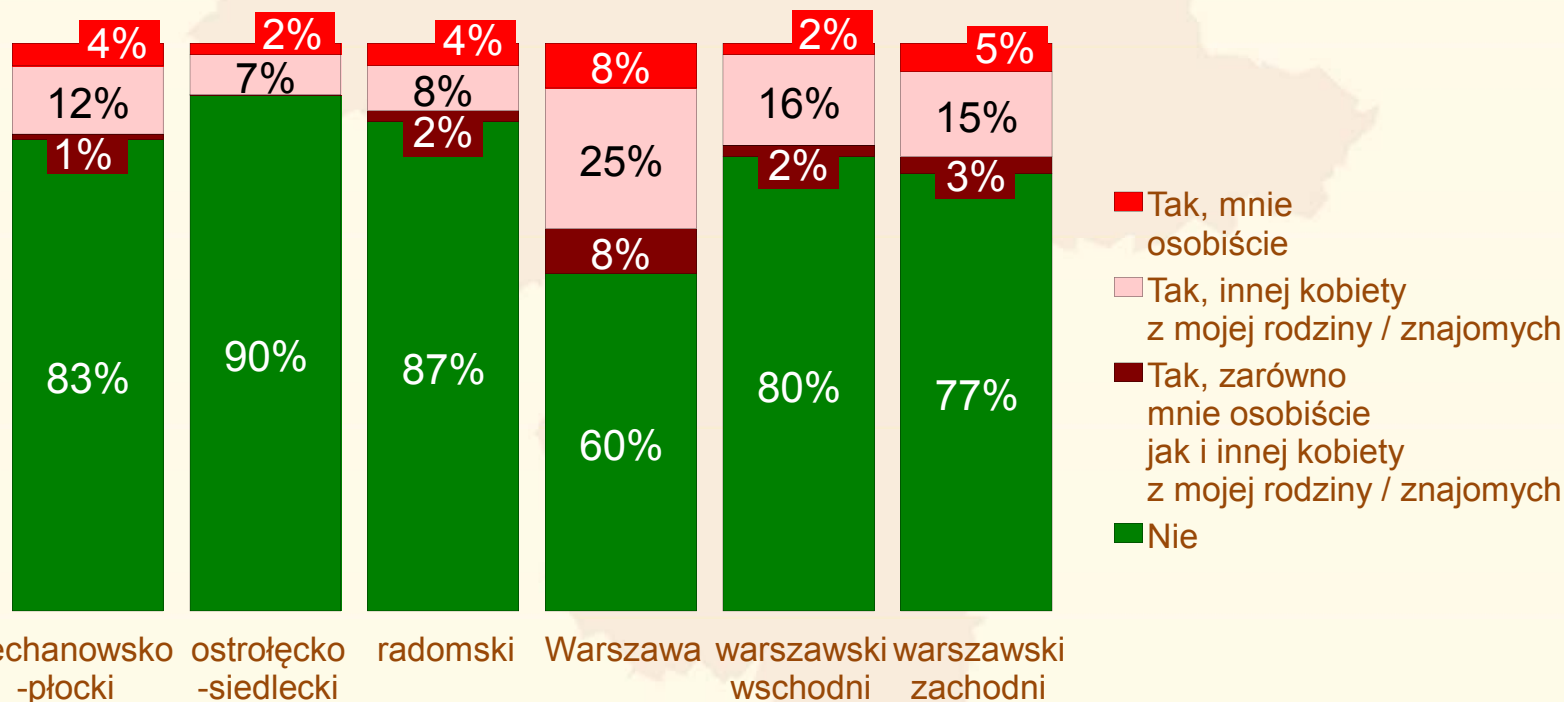

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Czy płeć utrudniła awans w miejscu pracy?

Czy następująca sytuacja dotyczyła Pani osobiście lub innej kobiety z Pani rodziny / znajomych?

Trudniejszy awans kobiet w miejscu pracy przy takich samych kwalifikacjach i doświadczeniu jak mężczyźni

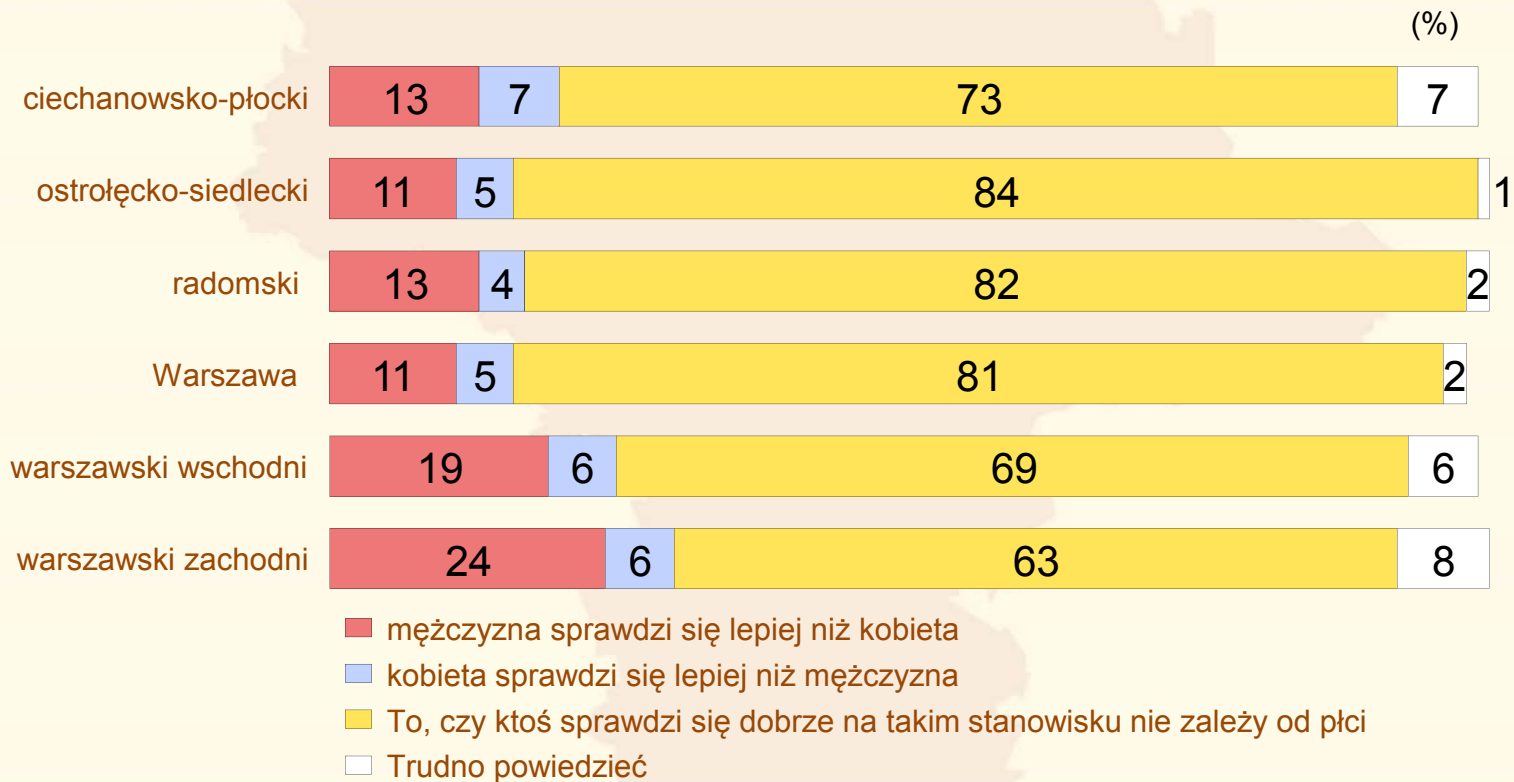
Człowiek - najlepsza inwestycja

Segregacja wertykalna w podregionach województwa mazowieckiego

Czy kobieta może być szefem?

Czy zdaniem Pani, na wysokim kierowniczym stanowisku:

Człowiek - najlepsza inwestycja

Podsumowanie

- Zjawisko segregacji zawodowej w podregionach województwa mazowieckiego wykazuje wiele cechy wspólnych, badania wykazały jednak także wiele regionalnych różnicowań województwa.
- Zawodowa segregacja horyzontalna (pozioma) kobiet spowodowana jest zarówno czynnikami subiektywnymi jak i obiektywnymi. Do pierwszych należy przekonanie badanych kobiet o wrodzonych predyspozycjach kobiet do wykonywania pewnych zawodów, a do drugich dostępność miejsc pracy w określonych branżach i zawodach w poszczególnych podregionach województwa. Do czynników obiektywnych, niezależnych od badanych kobiet, należy zaliczyć także proces socjalizacji, któremu były poddane i który spowodował, że różne zawody postrzegane są przez nie jako bardziej lub mniej nadające się dla kobiet.
- Opinie i fakty podawane przez respondentki wskazują również na istnienie w poszczególnych podregionach województwa mazowieckiego zjawiska segregacji wertykalnej (pionowej) w miejscach pracy, widocznej choćby w niedoreprezentowaniu kobiet na stanowiskach kierowniczych, szczególnie na najwyższych szczeblach.
- Zjawisko segregacji wertykalnej w mniejszym stopniu jest efektem autosegregacji niż zjawisko segregacji horyzontalnej – w przypadku sprawowania funkcji kierowniczych przekonania o wyższości mężczyzn nad kobietami nie są tak powszechne, jak stereotypy dotyczące do wykonywania niektórych zawodów.
- Przekonanie badanych kobiet o istnieniu zawodów z natury „męskich” i „kobięcych” poprzez kierunkowanie edukacji ich dzieci prowadzić może do odtwarzania płciowej segregacji w strukturze zawodowej.

DZIĘKUJĘ BARDZO ZA UWAGĘ

